

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

XXXII. TELEKI PÁL KÁRPÁT-MEDENCEI FÖLDRAJZ - FÖLDTAN VERSENY

DÖNTŐJÉNEK FELADATLAPJA

2023 / 2024. tanév

7. és 8. osztály

Közreműködő és támogató partnereink:

Alapítvány a Közjóért

Kedves Versenyző!

Szeretettel köszöntünk a földrajzversenyen!

Szívből gratulálunk a döntőbe jutásodhoz!

Ezen a feladatlapon oldd meg a feladatokat, jegyezd a gondolataidat! Miután a feladatlapon megoldottad a feladatokat, a megoldásokat vezesd át az értékelőlapra, amit a verseny végén be kell adnod! Itt a földrajzi neveket csak akkor fogadjuk el jó megoldásként, ha azok helyesírása is jó. Ahol megoldásként betűt kell írnod, ott csak a **NYOMTATOTT NAGYBETŰT** fogadjuk el helyes megoldásként. A szöveget írhatod írott betűkkel is! Minden feladat megoldása 1 pontot ér, még akkor is, ha szöveget és betűt kell írni megfejtésként!

100 feladatot kell megoldani 90 perc alatt. A megoldások értékelőlapra írására lesz még 10 perced! Rossz megoldás esetén nincs pontlevonás! A megoldási útmutatókat a feladatok előtt találod!

Nagyon fontos, hogy az értékelőlapra tollal írd a megoldásaidat és már ne javíts!

Semmilyen segédeszközt (térképet, telefont) nem használhatsz!

Sikeres versenyzést kívánunk:

A verseny szervezői, a Magyar Természettudományi Társulat munkatársai

I. Németország

Az alábbi térképvázlaton Németország három folyóját (1-3) és néhány gazdasági szempontból jelentős városát jelöltük meg. Az a feladatod, hogy írd le a folyók nevét, majd a városokét a számuk alapján! (Ezek egyben a feladat sorszámai is.) Ezután a folyókra, városokra jellemző 1-1 állítást társítsd a nevükkel úgy, hogy az állítások betűjelét írod melléjük! Nem mindegyik állításnak van párja! Megoldásodat vezesd át az értékelőlapra is!

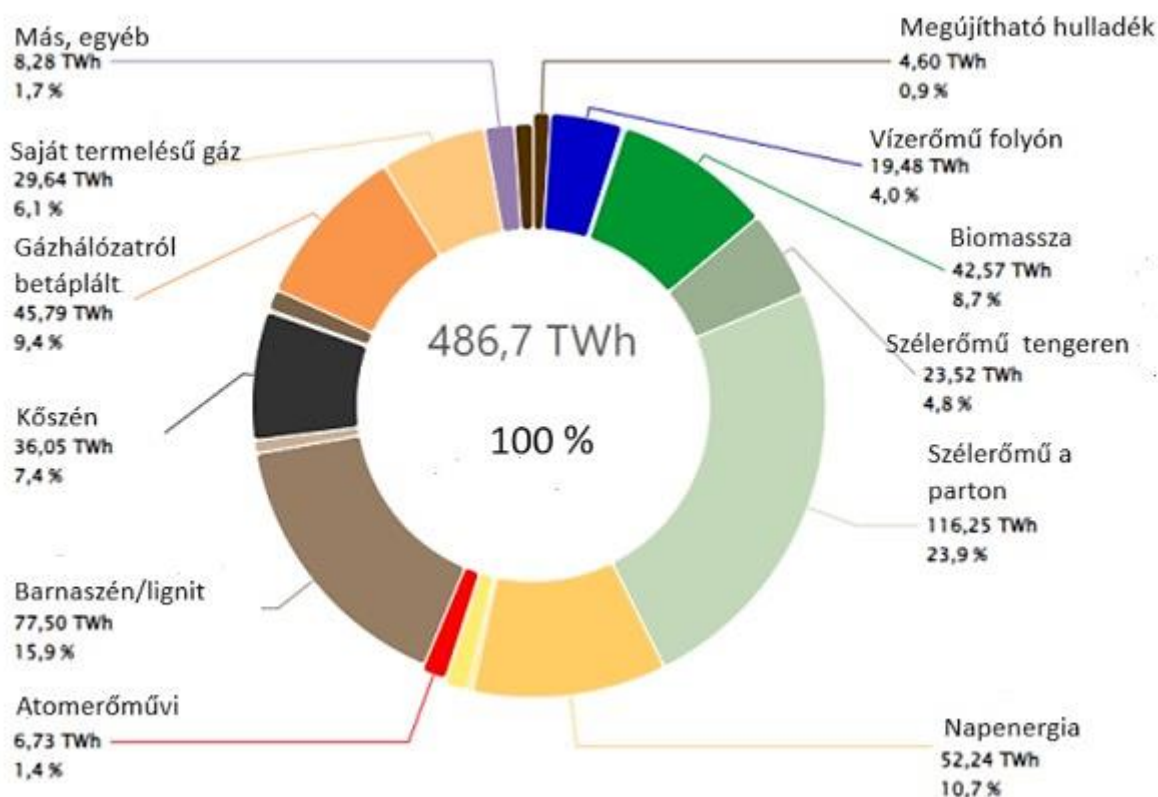

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.

- A. Európa legforgalmasabb hajózási útja.
- B. Ebben a városban van a BMW gépkocsigyár és a Siemens elektronikai cégnek a központja is a jelentős nyomdaipar, élelmiszeripar és médiaközpont mellett.
- C. Itt van a Mercedes-Benz (Daimler), a Porsche autógyár és az elektronikai cégek közül a Bosch központja.
- D. Audi gépjárművek központja található a városban, valamint a Nivea kozmetikumok első vegyiüzeme.
- E. A Fekete-erdőben ered, majd a Sváb-Bajor-medencén folyik kelet felé.
- F. Vegyipari központ, az ország pénzügyi központja, itt található az Európai Központi Bank és tőzsdéje meghatározó szerepet tölt be a világ pénzügyi életében. Repülőtere Európa egyik legnagyobb forgalmú reptere, a Föld azon városai között van, ahonnan a legtöbb helyre indítanak közvetlen repülőjáratokat.
- G. A keleti országrész ipari és kulturális központja, cégei a vegyipar, az elektronikai ipar és a szoftverfejlesztés terén kiemelkedők.
- H. Jég formálta alföldi tájon, hűvös, csapadékos éghajlaton folyik, mielőtt tölcsértorkolatával elérné az Északi-tengert.
- I. Európa legnagyobb áruforgalmú folyami kikötővárosa, jelentős ipari központ.
- J. Jelentős gyógyszergyára a Bayer és itt található az Adidas sporttermékek gyára is.
- K. Európa harmadik legnagyobb áruforgalmú kikötővárosa Rotterdam és Antwerpen után. Kikötőjéhez hatalmas ipartelepek kapcsolódnak. Történelmi kereskedőváros.
- L. Az ország legnépesebb városa. Az utóbbi évek nagyszabású építkezései nyomán vált modern világvárossá.
- M. A Ruhr-vidék legnépesebb városa, jelentős vegyipari központ.

II. Németország energiatermelése, energiafelhasználása

Itt láthatsz egy ábrát Németország 2023. évi energiatermeléséről. Az a feladatod, hogy a korábbi ismereteid és az ábra elemzésével dönts el az alábbi állításokról, hogy igazak vagy hamisak! Ha igaznak gondolod az állítást, az értékelőlapon A betűt írd, ha hamisnak, akkor B betűt!

Teljes nettó villamosenergia-termelés Németországban 2023-ban (<https://villanyautosok.hu>)

12. Németország az egyik legnagyobb villamosenergia-felhasználó a Földön, ugyanis fejlett és sokoldalú iparához nagy mennyiségű áramra van szüksége.
13. Az energia nagyobb részét fosszilis tüzelőanyagokból, pl. helyben bányászott barna- és feketeszénből nyeri. ...
14. Az utóbbi évtizedben a nap- és szélenergia felhasználása jelentősen növekedett.
15. A terv valószínű teljesíthető, miszerint Németország a közeljövőben bezárja az összes atomerőművét. Már 2023-ban is a teljes villamosenergia-fogyasztásnak csak mindössze 1,4 %-át biztosította atomerőmű.
16. Az energiafüggettség megszüntetése és a környezetvédelmi szempontok miatt alkalmazzák egyre nagyobb mennyiségben a megújuló energiahordozókat.
17. Ugyan emelkedik a megújuló energiahordozók aránya az energiatermelésben, de még 2023-ban a fosszilis energiahordozók aránya nagyobb volt.
18. 2023-ban kőszénből több villamosenergiát állítottak elő, mint biomasszából.
19. Kis különbséggel, ugyanannyi villamosenergiát termeltek gázból, mint barnaszénből / lignitből 2023-ban.
20. Szélerőművekkel több energiát állítottak elő 2023-ban Németországban, mint a többi megújuló energiaforrással.
21. Az atomerőművek energiatermelése 2023-ban jelentősebb volt a vízenergia energiatermelésénél.

III. Idegenforgalmi nevezetességek hazánkban

Párosítsd a nevezetességeket a földrajzi helyek nevével, ahol a nevezetesség található! Az értékelőlapra a feladat sorszáma után csak a földrajzi hely betűjelét írd!

nevezetességek	meg- oldások	földrajzi helyek
22. A Cserhát vidékén, a palóc hagyományokat őrző falu és környezete az UNESCO Világörökség része.		A Tihanyi-félsziget
23. Egykori bauxitbánya, amely ma már geológiai bemutatóhelyként működik. Vörös kőzete marsbeli tájra emlékeztet.		B Baja
24. A táj nevezetes látnivalói: Bencés apátság, barátlakások, gejzirkúpok, levendulások.		C Hollókő
25. „Ördögszántotta” hegyoldalának déli felén 7 olyan növényritkaság is él, amely hazánkban csak itt fordul elő, például a magyar kikerics.		D Nagycenk
26. A település határában kialakított bányából származik Bécs és Sopron több épületének mészkő építőanyaga. A bánya már nem működik, de a termeiben színházi előadásokat és hangversenyeket tartanak, kiváló akusztikájuk miatt.		E Tata
27. Erkel Ferenc szülővárosa. Téglából épült vára, gyógyfürdője és húskészítményei teszik híressé.		F Gánt
28. Széchenyi kastély és mauzóleum a település látványossága.		G Mezőkövesd
29. Az Öreg-tó partján álló vízi vár Zsigmond király vadászkastélya volt.		H Szársomlyó
30. Halfőző fesztiválja minden évben rengeteg látogatót vonz a Sugovica partjára.		I Gyula
31. Néprajzi táj központja. A két évszázados múltra visszatekintő, gazdag szín- és formavilágú hímzés központja. Matyó hímzése 2012-ben felkerült az UNESCO szellemi kulturális örökség listájára.		J Fertőrákos

IV. Biatlon világbajnokság

A világbajnokság zárőünnepségén egy asztalhoz ültették a legjobb közép-európai versenyzőket. Ide már nem sportfelszerelésben mentek, hanem rendes ruhában. A versenyzők ismerték egymást, de az asztalukhoz ültették az egyik szponzor cég alkalmazottját is. Ő nem ismerte a versenyzőket, ezt el is mondta. A versenyzők ahelyett, hogy név szerint bemutatkoztak volna, azt találták ki, hogy mindenki mond a vendégnek néhány dolgot a saját hazájáról, családjáról, amiről neki fel kell ismerni, hogy ki, melyik országból érkezett. Mindenki kétszer jutott szóhoz. Majd elmondták, hogy ők az országuk legeredményesebb versenyzői, így az eredménylistáról megfejtette az alkalmazott, hogy kit, hogy hívnak.

Itt következnek azok a szövegek, amiket a versenyzők mondtak. Neked csak az a feladatod, hogy a különböző állításokról eldöntsd, hogy melyik országról van szó! Az ország nevét írd az értékelőlapra a feladat sorszáma után!

32. A téli síparadicsomjaink nyáron kiváló kirándulóhelyek. Apukám a fővárosban, az OPEC központjában dolgozik.
33. Tátralomnicon lakom, ahol a közelben nagyon jó sípályák vannak. Országunk gazdasági élete az utóbbi 30 évben nagy változáson ment keresztül, húzóágazata lett az autógyártás.
34. Azon kevés ország egyikéhez tartozunk, ahol még jelenleg is jelentős feketeszén-kitermelés folyik. A nagyszüleim Nowa Huta egyik kertes házában élnek. Sokan laknak azon a vidéken, annak ellenére, hogy az ipari szerkezetváltás ott is végbement.
35. A nagyszüleim egy dombsági kis faluban laknak, sörárpát és komlót természetesen a közeli gyár számára. A szüleim Mladá Boleslavban laknak és természetesen a helyi, híres autógyárban dolgoznak. ...
36. Nagypapám borát most megkóstolhatnánk. Ő ugyanis a Felső-Rajna völgyében egy déli lejtőn szőlőt termeszt, amiből minden évben kiváló minőségű bort készít.

- 37.** Bledben lakom a szüleimmel. Ez egy tóparti város, ahol az utóbbi időben sok turista fordul meg évente, ezért szeretek a csendes Júliai-Alpok sípályáin edzeni.
- 38.** Nálunk nagy mezőgazdasági területek vannak. Északon, a hűvösebb, csapadékosabb területeken főleg takarmánynövényeket, rozst, árpát, cukorrépát, burgonyát termesztnek és szarvasmarhát tenyésztnek. A gazdálkodás hagyományosan kis parcellákon folyik, így az nem túl hatékony, a termésátlagok alacsonyabbak a nyugat-európai átlagoknál.
- 39.** Nálunk is kiváló helyek vannak síelésre. Sok külföldi is jár hozzánk, ugyanis a banki befektetések, ügyintézéseik után pihennek egy kicsit a hegyekben, s közben megköstolják a híres ementáli sajtunkat. Ha befejezem az aktív sportolást, a hazai Nemzetközi Olimpiai Bizottság központjában szeretnék dolgozni.
- 40.** A fővárosunktól keletre elterülő alföldön búzát, kukoricát, cukorrépát termesztnek a földjükön az emberek, a szüleim is, akik minden évben eljönnek a Csorba-tóhoz pihenni egy hetet.
- 41.** A családuk minden tagja valamilyen régi, hagyományos terméket gyártó üzemben dolgozik. Édesapám órás, édesanyám gyógyszergyári munkás, nagyapám bicskákat készít.
- 42.** Az országunkban bányászott nagyon jó minőségű grafitból Ceské Budějoviceben készített 24 darabos színesceruza készletből minden versenyző kapott egy dobozzal a verseny elején.
- 43.** Fővárosunk a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség székhelye, amellet, hogy a hegyekben sokan tartanak szarvasmarhát és készítenek a tejükből kiváló tejtermékeket.
- 44.** A nagyszüleim az országunk legnagyobb áruforgalmát bonyolító tengeri kikötőjénél, Koperben élnek. Gyakran nyaralok náluk, mivel kiváló strandolási lehetőség van a rövid, de meleg vizű tengerpartunkon.
- 45.** A szüleim Ingolstadtban élnek és dolgoznak az Audi gyárban, én Garmisch-Partenkirchen mellett lakom, ahol az 1936-os téli olimpia óta kiváló téli sportolási lehetőségeket teremtenek.

V. Közép-Európa fővárosai

Melyik fővárosban készültek az alábbi fényképek? Megoldásodat írd át az értékelőlapra is!

46.

47.

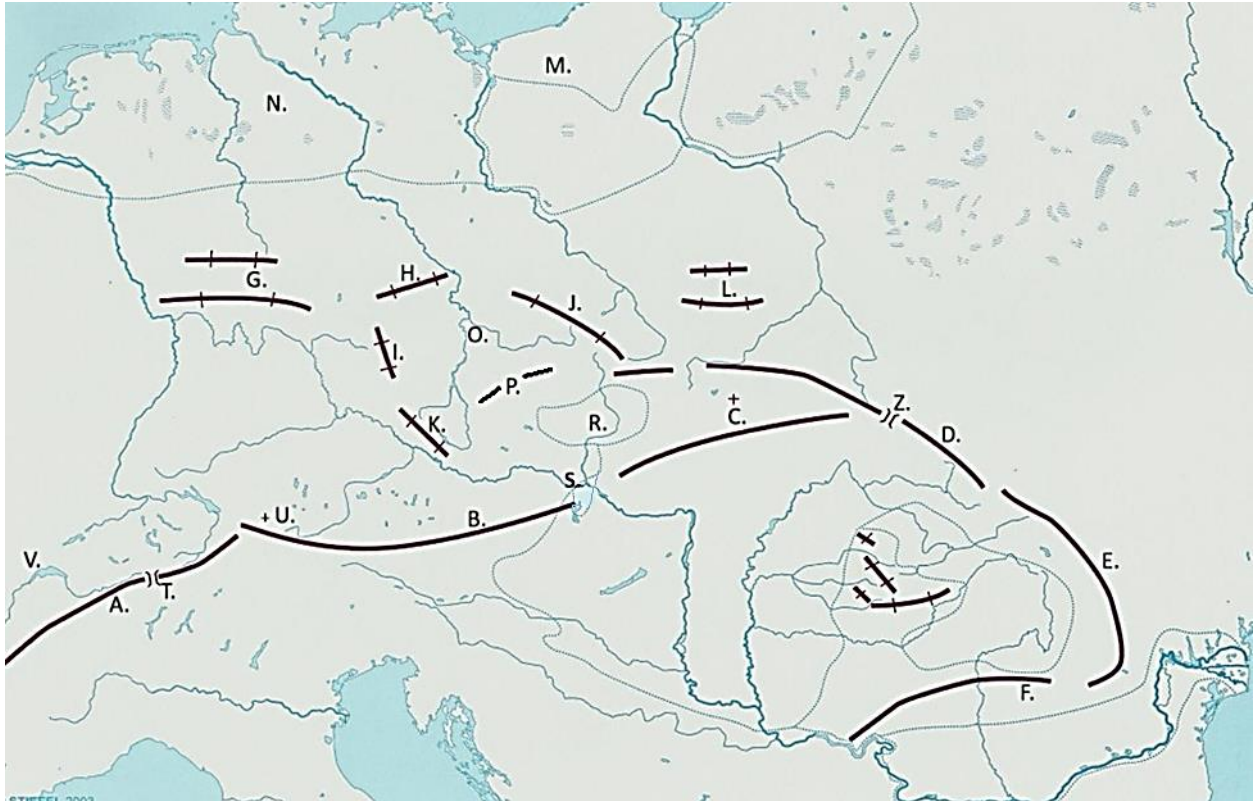
48.

49.

VI. Közép-Európa felszíne

Közép-Európa felszínéről olvashatsz egy hiányos leírást. Az egyes tájak nevét és a térképi helyét, a betűjele beírásával neked kell pótolnod! A neveket ragozott formában és a betűket írd le az értékelőlapra is!

Közép-Európa legidősebb részei a földtörténeti óidőben keletkezett, a Variszkuszi-hegységrendszerhez tartozó hegységek, amelyek gyűrődéssel keletkeztek, de mára rögökre szakadoztak és lekoptak. Közép-Európa északnyugati részén található a **50.**, melyet folyómedreknek utat adó árkok szabdalnak. Középhegység a **51.** is, melynek lengyel oldalának előterében napjainkban is jelentős mennyiségű feketekőszénat bányásznak. A Csehországot északnyugatról határoló **52.**, színes- és nemesfémércek mellett barnakőszénat, grafitot és kaolint is bányásznak. Az óidőben keletkezett, de középidői üledék is települt a Csehország belsejében elterülő dombságra, a **53.**, , mely két medencét választ el egymástól. A földtörténeti újidő harmadidőszakában gyűrődött fel az Eurázsiai-hegységrendszer. Ennek tagjai jelenleg is olyan magas hegységek, melyeken csak a hágókon, völgyeken lehet átkelni. Ilyen átkelőhely pl. a 2108 m magasan levő **54.**, , mely Svájcban Zürichtől délre szeli át az Alpokat. Legmagasabb csúcsait a jég teszi éles, csipkés felszínűvé, mint amilyen Németország legmagasabb hegye, a **55.**, Kicsit szelídebbek a Szlovákiát nyugatról keletre átszelő **56.**, vonulatai. Ezek a hegyláncok vízválasztóként is működnek, a lábuknál sok helyen gleccser-tavak alakultak ki, mint például a **57.**, A földtörténeti negyedidőszakban Közép-Európa északi területein a jégtakaró olvadékvizei által lerakott morénahalmokkal elgátolt tómedencéket, valamint ősfolyamvölgyekkel és végmorénavonulatokkal tarkított síkságot hoztak létre, mint a **58.**, mely a Balti-tenger déli partjaitól délre húzódik a Visztula két oldalán. Az alföldek kialakulhattak úgy is, hogy a folyók által lerakott hordalék töltött fel egy területet. Ilyen az Ausztria fővárosa körül található **59.**,

VII. FÖLDGÖMB

A folyóirat két cikkének szövege alapján teszünk fel kérdéseket, négy-négy lehetséges válasszal. Neked az egy helyes választ kell kiválasztanod és a betűjelét az értékelőlapon a feladat sorszáma mellé írnod!

- 60.** Németújvár önkormányzata 1990-ben elfogadta a város energetikai önellátásáról és a fosszilis energiaforrások kiváltásáról szóló tervezetet, melynek mik voltak az első lépései?
- A.** Az önkormányzat energiafogyasztás-csökkentési lehetőségeit mérték fel, majd szigetelték a közületek épületeit, kicserélték a nyílászárókat, és átvizsgáltatták az összes energetikai berendezést.
 - B.** Az önkormányzati épületek leváltak a központi energiaszolgáltatásról, saját erőművet használtak.
 - C.** Az önkormányzat szerződést kötött a közeli vízerőművel, hogy szabott áron, hosszú távon keresztül biztosítsák az áramot a város részére.
 - D.** Európai uniós pályázaton nagy összeget nyertek korszerűsítésre, ezért nagy számú szélerőművet tudtak vásárolni, ami megoldotta az energiaigényét a városnak.
- 61.** A helyben rendelkezésre álló megújuló energiaforrások közül, melyik állt rendelkezésre a projekt kezdetekor Németújváron?
- A.** Az Alpok felől egész évben erőteljesen fújó bukószél kiváló energiaforrásnak bizonyult.
 - B.** A medence szélén feltörő melegvizet források bizonyultak a legjobb energiaforrásnak, csak a felhasználásukra kiépítendő erőművek nagyon nagy beruházásnak tűntek.
 - C.** A térség nagy erdősegeinek biomasszáját szerették volna hasznosítani.
 - D.** A bőséges csapadék és a nagy esésű patakok előre felvázolták a lehetőségét annak, hogy több kisebb vízerőmű megoldhatja a város energiaellátását.
- 62.** Mikor épült fel és kezdett üzemelni az első megújuló energiaforrást felhasználó erőmű?
- A.** 1991-ben az első 10 szélerőmű.
 - B.** 1992-ben, az első Németújvár környéki kis biomassza-távfűtőmű.
 - C.** 1993-ban az első vízerőmű.
 - D.** 1994-ben az első geotermikus távfűtőmű.
- 63.** Az olcsó energiának köszönhetően egyre több vállalat érdeklődött, hogy szeretne Németújváron új telephelyet építeni. Így egyre nagyobb lett az igény az olcsó energiára. Milyen világhírű üzem épült meg 2001-ben ezen igény kielégítésére Németújváron?
- A.** Egy igen nagy hatásfokú, kapcsoltan hőt- és villamosenergiát is termelő erőmű.
 - B.** Közép-Európa legnagyobb napelem-parkja.
 - C.** Ausztria legnagyobb geotermikus erőműve, mely áramot és melegvizet is szolgáltat.
 - D.** Ausztria keleti részét behálózó szélerőmű rendszere, mely nagy kapacitású akkumulátorokba táplálja az energiát, hogy szélcsendben is biztosítani lehessen az áramellátást.
- 64.** Milyen nehézségek indították el Németújvár vezetőit arra, hogy helyi, megújuló energiaforrásokkal próbálják kielégíteni a térség energia és fűtési igényeit?
- A.** A városba települő, egykori falusi munkások egyre nagyobb száma.
 - B.** A földgáz és a kőolaj árának háromszorosára emelkedése.
 - C.** A lignit és a barnakőszén kitermelhetőségének drasztikus csökkenése.
 - D.** A település önkormányzatának túl nagy kiadást jelentett a villany- és a fűtésszámla. Komoly bevételre nem számíthattak, mert akinek volt munkája a városban, az Bécsbe vagy Grazba járt dolgozni.

65. A Bükkalja kőzetanyaga mikor keletkezett és milyen körülmények között jutott a felszínre?
- A. A földtörténeti harmadidőszak miocén korában. Ugyanis ekkor emelkedett ki gyűrt hegységként a Kárpátok, amit lemezalábukásos folyamatok is kísérték. Ezeknek pedig, vulkáni tevékenységek voltak a következményei.
 - B. A földtörténeti harmadidőszak pliocén korában, amikor az Afrikai-lemez az Eurázsiai-lemeznek ütközött és az ütközési zónában a magma a felszínre tört.
 - C. A földtörténeti harmadidőszak oligocén korában. Ekkor ugyanis jelentős kéregmozgások zajlottak ezen a területen és a törésvonalak mentén a földköpeny nagy nyomású anyaga a felszínre tört.
 - D. A földtörténeti harmadidőszak paleocén korában, amikor a területet borító tenger mélyén a távolodó lemezszegélyen feltört a magma.
66. Milyen kőzetek építik fel a Bükkalja területét, amelyek állékonyságuk miatt jól faraghatóak, így barlanglakásokat, borospincéket vájtak beléjük?
- A. Vulkanai kiömlési kőzetek: andezit, ignimbrit és bazalt.
 - B. Vulkanai porból és hamuból összecementálódott andezittufa, ignimbrit és bazalttufa.
 - C. Robbanásos vulkánkitörésből a felszínre visszahulló és megszilárduló riolittufa, ignimbrit és dácittufa.
 - D. Vulkanai lávafolyásból származó riolit, ignimbrit és dácit.
67. Mikor vált természetvédelmi területté a szomolyai kaptárköves tájrészlet 13 sziklatornyával?
- A. 1958-ban.
 - B. 1959-ben.
 - C. 1960-ban.
 - D. 1961-ben.
68. Mi nem jellemző a kaptárkövek kialakulására?
- A. 5-8 millió évvel ezelőtt már vulkáni alapkőzet borította a Bükk hegy lábát. Az Alföld felé futó vízfolyások tagolták már a felszínt.
 - B. A felszín tagolását a záporpatakok is végezték, árkokat mélyítettek, a mainál melegebb és csapadékosabb éghajlaton.
 - C. A helyenként akár 20 m magasságot is elérő, kúp alakú eróziós tornyok a felszínt sűrűn tagoló vízmosások között fennmaradó gerincekből formálódtak ki.
 - D. A jégkorszakok idején a felszínt beborító összefüggő jégtakaró csiszolta a sziklahalmokat szelíd lankás dombokká.
69. A kaptárkövek fülkéit emberek vésték ki. Mikor és milyen céllal?
- A. A geológusok a létrehozásuk korában is bizonytalanok és azt sem tudják pontosan, hogy mi lehetett a fülkék rendeltetése.
 - B. A faragott fülkék kb. ezerévesek lehetnek és sziklaméhészet céljából alakították ki azokat.
 - C. 5-600 évvel ezelőtt vésték a sziklákba a fülkéket, azzal a céllal, hogy télen a korábban megszerzett élelmiszert elrejtésük.
 - D. Néhány száz éve a kincsvadászok ide rejtették a megszerzett drágaköveket. Ezt bizonyítja, hogy helyenként még látszik a nyoma annak, hogy kis ajtókkal zárták le a nyílásokat.

VIII. Teleki Pál munkássága

A következő feladatban Teleki Pál munkásságával kapcsolatban olvashatsz kérdéseket. Minden kérdésre csak egyetlen fogalom lesz a válasz, amit helyesen le kell írnod az értékelőlapra!

70. Mi annak a szigetcsoportnak a neve, mely az Északi-sarkkörön túl helyezkedik el és Teleki Pál már egyetemi tanulmányai alatt írt ennek a területnek a felfedezéséről?
71. A családi hagyományokat követve, milyen politikai megbízatást vállalt Teleki 1905-ben?
72. 1910-ben a Magyar Földrajzi Társaságnál milyen vezetői állás betöltésével bízták meg Telekit?
73. A Magyar Földrajzi Társaság mely szakosztályának megalapítására tett javaslatot Teleki, miután hazatért 1912-ben Amerikából?
74. Melyik intézmény választotta Telekit levelező tagjává, jelentős tudományos munkájának elismerésül 1913-ban? (Székfoglalóját csak 1917-ben tarthatta meg.)
75. A külügyminisztériumban, melyik / milyen iroda vezetésével bízták meg Telekit 1919 augusztusában, miután már 1918 őszétől foglalkozott az ország területi sértetlensége megőrzésének problémájával? Már akkor gondolt arra, hogy az I. világháború befejeztével a szomszédos országok területi igényekkel fognak fellépni hazánkkal szemben.
76. Mi volt a neve annak a kiadványnak, amit a Magyar Földrajzi Társaság, Teleki vezetésével készített Magyarország földrajzi helyzetéről az ország egysége megőrzésének szükségességét kiemelve, a külföldi földrajzi társaságoknak címezve?
77. A Vörös térképen a lakosság számának ábrázolásakor 1 mm² hány főnek felelt meg?
78. 1921 nyarán Teleki melyik országban adott elő meghívott egyetemi professzorként Magyarország történeti földrajzi, gazdaságföldrajzi viszonyairól?
79. Teleki Pál 1939 február 16.-tól haláláig, milyen vezető politikai tisztséget töltött be?

IX. Budapest nevezetességei

A következő 10 képen Budapest nevezetességeit láthatod, a feladatok sorszámaival megjelölve. Az a feladatod, hogy a felsorolásból válaszd ki, hogy melyik képen, milyen nevezetesség látható, majd a nevének betűjelét írd az értékelőlapon a feladat sorszáma mellé!

- A. Mátyás-templom, B. Szépművészeti Múzeum, C. Széchenyi Lánchíd, D. Erzsébet híd, E. Halászbástya, F. Magyar Nemzeti Múzeum, G. Budavári Palota, H. Margit híd, I. Magyar Nemzeti Galéria, J. Szent István Bazilika, K. Vajdahunyad vára, L. Országház, M. Ferenciek tere, N. Belvárosi Plébániatemplom, O. Magyar Állami Operaház, P. Hősök tere, R. Nemzeti Színház

80.

81.

82.

83.

84.

85.

86.

87.

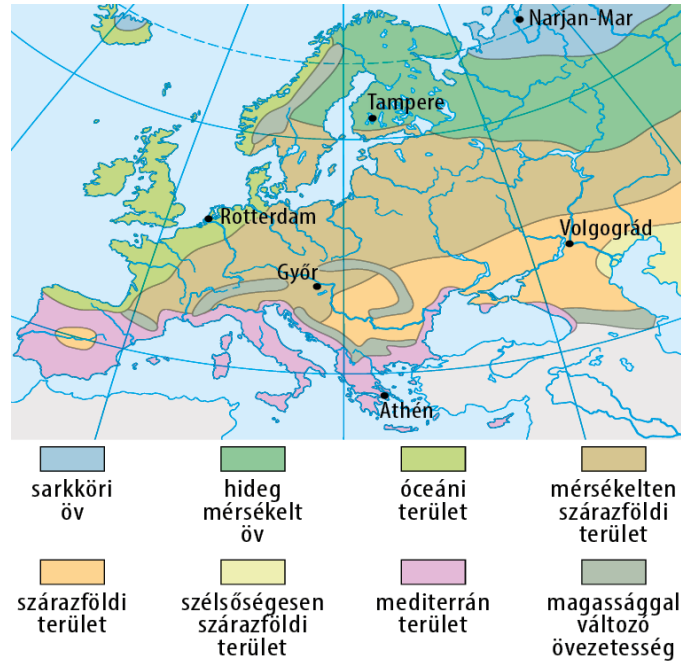
88.

89.

X. Európa éghajlata

Az alábbi állítások és kérdések Európa éghajlatáról szólnak. Az a feladatod, hogy az egyes állításokról megállapítsd, hogy Európa mely részére jellemző, vagy melyik irányból, melyik irány felé változik az éghajlati tényező! Ez utóbbit úgy tüntesd fel az értékelőlapon, hogy a két betű közé tegyél egy nyilat! A jelölésed olyan legyen, ahogyan a szél irányát szoktuk jelezni. Pl. északról dél felé: É → D; vagy letről → felfelé.

https://nat2012.nkp.hu/tankonyv/foldrajz_8/lecke_01_002

90. Mivel a napsugarak hajlásszöge a sarkoktól az Egyenlítő felé haladva növekszik, ezért az évi középhőmérséklet irányba csökken Európában.
91. Az Atlanti-óceán hőmérséklet-kiegyenlítő hatása miatt az évi közepes hőingadozás irányba csökken.
92. Európában a mérsékelt éghajlati övezet az uralkodó, ezért a leggyakoribb szélirány:-i, ami azt jelenti, hogy a szél felé fúj.
93. Európa mérsékelt övezeti, alföldi részein a csapadék mennyisége felé csökken.
94. A Földközi-tenger partvidékén a nyári szárazságot, sok napsütést, nagy meleget a áramló légáramlat, (a áramlata) okozza.
95. A hegységekben haladva emelkedik az évi középhőmérséklet.
96. Az Észak-atlanti-áramlás milyen hatással van az Európa nyugati partjainál fekvő kikötőkre télen, amikor a szárazföld belsejében már a tavak vizének felszíne befagy?
97. Európában égtáj szerint a hegységek melyik oldalán nagyobb a napsugarak beesési szöge?
98. Június 20.-án Tamperében, vagy Athénben látható a Nap hosszabb ideig a látóhatár fölött, ha egész nap mind a két helyen felhőtlen, derült az égbolt?
99. Melyik folyó vízjárása ingadozó, a Volgáé Volgográdnál, vagy a Rajnáé Rotterdammál?
100. A hegységekben letről felfelé haladva hogyan változik a hőmérséklet és a csapadék mennyisége? Válaszd ki a 4 lehetséges variáció közül az egy helyeset és annak a betűjelét írd az értékelőlapra!
- A. Az évi középhőmérséklet és a csapadék mennyisége letről felfelé haladva csökken.
 - B. A napi és az évi középhőmérséklet letről felfelé haladva csökken, a csapadék évi mennyisége letről felfelé haladva egyre több lesz.
 - C. A napi középhőmérséklet a hegy lábánál alacsonyabb, mint a hegy tetején, de a csapadék mennyisége a hegy tetején sokkal több, mint a hegy lábánál.
 - D. A napi és az évi középhőmérséklet is magasabb a hegy tetején, mert ott sokkal többet süt a nap. A hegy lábánál sokkal több a csapadék a kevesebb napsütés, több felhő miatt.